

Nr 4 1987

VÅGA VARA KYRKA

Föredrag av Domkyrkokomminister, TD **Dag Sandahl** vid Kyrklig Samlings riksmöte i Kalmar söndagen den 17 oktober 1987

Bibelord kan överraska en. Plötsligt upptäcker man ett ord som man läst förut, men den här gången tar det tag i en och står i relief mot annat man läst. Så var det nyligen med 1 Kor 3:21-22: "**allt tillhör er - Paulus, Apollos och Kefas, hela världen, liv och död, nutid och framtid, allt är ert**".

Vilken oerhörd beskrivning av en kristen människas frihet! Det är den nya mänskligheten som målas fram. Detta är vår situation. Den som en gång klätts i dopdräkten är en prins och en prinsessa av Guds rike. Den människan är märkvärdigare än änglarna. Den människan är rik. Allt tillhör er. **Allt**. Det skriver Paulus i ett skällebrev. Och han skäller mästerligt. Blir ironisk. Blir hotfull och excellerar i kärlek. Jag skäller på er för att jag tycker så mycket om er, fattar ni inte det? Ni behöver inte bli gruppkristna. Allt - Paulus, Apollos och Petrus. Evangeliet är fyra evangelier. Breven är många. Allt får ni använda. Verkligheten är mångfacetterad. Och det ni sysslar med i församling och Kyrka är inte ett slags avkroksengagemang vid sidan av världen. Allt: Hela världen. Men inte bara det. Liv och död, nutid och framtid, allt är ert.

Varför tog det bibelordet så tag i mig? kan man undra. Jag vet inte riktigt. Men det är något så fantastiskt som målas upp. Vilken viktig påminnelse! Kyrkan är den nya mänskligheten. De privilegierade är de människor som får fira gudstjänst. Och så begär ni att jag ska tala om att våga vara Kyrka - precis som om ni har glömt bort privilegiet att få vara de människor som allt tillhör! Men nutid och framtid är också er. Bekännelsen att Jesus är Herre, att han har uppstått och lever och möter oss är en väldig utmaning. Anspråket att kyrkans klockor inte bara kallar oss utan också för hela världen annonserar att Herren Jesus kommer, är oerhört. Och det anspråket ska både ställas och levas.

Våga vara Kyrka - ja, vem är ni rädda för? Varför skulle ni inte våga det? Den som det minsta bläddrar i sitt Nya testamente finner en mängd människor som är rädda och inte vågar. Men när lärjungarna blir rädda överraskas de. Uppståndelsens mönster gäller och det blir i Kyrkans tid andra som blir rädda. De onda andarna. Fångvaktaren i Filippi. Ståthållaren Felix på samma sätt som Pontius Pilatus. Maktens före- trädare blir rädda.

Ni då? Har ni läst ABF:s utmärkta reklam? Bara den som vågar simma mot strömmen kommer till källorna. Det hade kunnat vara Kyrklig Samlings devis lika väl. Några har fått privilegiet att inse, att man måste simma mot strömmen för att komma till källorna, och den som gör det värnar människan. Kyrkokampen är aldrig och kan aldrig vara en kamp bara för Kyrkan. Medeltidens slagord om Kyrkans frihet följs av satsen "Kyrkans frihet är människornas". När man värnar Kyrkan och Kyrkans egenart reser man ett tecken mot konformismen. Vi lever i ett samhälle där människan förtingligas. Hon fungerar som arbetskraft och konsument. Hon mäts och vägs efter måttet pengar. Hennes fritid blir hårt styrd. Sporten är folkets opium. Sporten och nöjesindustrin är samhälls-lets högtidliga komplement, dess allmänna grund för tröst och rättfärdigande och dess moraliska sanktion. Om det inte vore så - varför skulle sporten och nöjesindustrin få ett sådant massmedialt utrymme? Till denna sektor förläggs mycket mänskligt liv. Om detta pratas det. Kring detta väcks förväntningar. Och detta är så viktigt t ex i TV, att allt får flyttas för sportens skull. Frågan om hur idolerna har det har blivit nyhetsmaterial. Vem ska skiljas från vem? Och dramat på arenan ersätter dramat som skulle bygga upp människor. Man lever via andra och via andras framgångar och nederlag. Vilken fantastisk tid vi lever i! Skulle ni vilja vara kristna i en tid som bjuder på färre utmaningar? Känner ni inte igen vittringen från det sönderfallande romarriket med dess bröd och skådespel som makthavarna

gav folket. Det var en viktig tid för tron. Också nu behöver människan värnas. Nu behövs sådana människor som simmar mot strömmen för att komma till källorna. Nu behövs människor som gör källorna tydliga - människolivets källor. Nu behövs människor som inför de stora hoten vågar tala om framtiden, som tillhör er. Skulle ni verkligen vilja vara kristna i en annan tid?

Då svaras - Kyrkan är så svag. Hon lämnar apostlarnas tro. Hon sviker sin Herre och faller för locktonerna från samtiden. Sällan har vi haft så svag kyrkoledning. Skadan i ämbetet är en verklig skada och 50-talets misstag är så stort. Javisst. Men vad är det för elände Kyrkan ska dela om inte sin egen samtids? Man måste kunna förstå också Kyrkans skada som ett privilegium. Kan man egentligen tänka sig en situation där Kyrkan skulle leva i välmåga under politiska villkor som vore annorlunda dem människorna lever under? Är det inte en uppgift för Kyrkan att uppfatta, att just så som Kyrkan hanteras, så hanteras också människorna. Medeltiden slagord om att Kyrkans frihet är människornas förstått från andra hållet. Våga vara Kyrka betyder också att förstå mekanismerna i samtid och samhälle.

Jag ska brodera på temat. Denna organisation Kyrklig Samling kring bibeln och bekännelsen kom till efter ett statens ingrepp i Kyrkans liv. Det är lätt att se hur det gick till. Statsmakterna accepterade inte Kyrkans annorlunda. Statsråd som menade Kyrkan står för religiös vidskepelse kunde som regering tvinga på en reform som Svenska kyrkan själv bett att få tänka igenom. Och denna reform har kommit att styra inte bara en mängd tillsättningar utan också frågan om man alls ska bli prästvigd. Det går inte av organisatoriska skäl att ha kyrkoherdar som inte accepterar reformen, och det går inte längre i ett antal stift att ha yngre präster som tänker så. Därmed har man sekulariserat prästämbetet genom att inte längre fråga vem Gud kallar och försöka upptäcka sådana kallelser. Man har sekulariserat prästämbetet så, att man själv förfogar över det. Vi blandar inte längre in storheten "Gud" i frågan om vilka som ska vara präster. Man behöver inte vara särskilt samtidshistoriskt bevandrad för att se hur 50-talsreformen får konsekvenser som då icke var menade. Men denna fråga är ju bara en och måste ses som en del i helheten.

Våga vara Kyrka och våga peka på sammanhangen. Vi lever i ett funktionellt ateistiskt samhälle där livet levs som om Gud inte finns. Funktionellt ateistiskt. Man kan bekänna både hit och dit - men funktionen är ateistisk. Så är det i samhället, och då hotas Kyrkan av precis samma fara. I frågan om biskoparnas vigningspolitik avslöjas den. För om en biskop visste att Gud kallat den på 50-talsreformen tvivlande till präst, så skulle väl denne Guds biskop till vilket pris som helst se till att utföra vigheten - organisationen och administrationen fick ställas inför problem, det vore det mindre. Jag talade inte om kvinnliga präster. Just n är de manliga prästkandidaterna mycket mer tjänliga som illustrationsmaterial på den funktionella ateismen. Biskoparnas funktionella ateism.

Och likväl sträcker sig min poäng längre. Det är vårt samhälle, det vi livnär med röster och skattemedel, som medborgare, som är funktionellt ateistiskt. Men har då inte de som i tron ser de statliga ingreppen - etatismen i funktion - ett särskilt ansvar att se, förstå och handla i sitt samhälle, avslöja de dolda värderingarna, ge ord till människor som anar att något är fel men som just inte kan uttrycka vad det är? Våga vara Kyrka är att våga det profetiska talet - att värna människan mot makter och väldigheter. Det kan inte den Kyrka göra som bara har läst Rom 13 om staten. Men den Kyrka som läst Rom 13 och Upp 13 tillsammans har instrument att varna för de allvarliga tendenserna. Allt tillhör er. Paulus och Johannes, för att fortsätta tankegången. Och tecknen på samhälleligt sönderfall syns nu inte bara inom Svenska kyrkan. De syns i de ouppklarade morderna och självmorderna i samhällstoppen, i de offentliga lögnerna, i skumrasket och klippekonomin, i vapenaffärerna och muthistorierna. Kyrkan är alldeles rätt placerad mitt i det a. Var annars skulle Kyrkan egentligen vara? Våga nu vara profetisk Kyrka där - också genom de enskildas kritiska tidningsläsande. Och det kan bara de våga som övats att simma mot strömmen. Ska ni aldrig inse vad denna rörelse och de med denna besläktade har lärt sig under decennierna. Lärt sig simma mot strömmen, lärt sig stå i opposition. Det är en li vsviktig lärdom, för andra också.

Våga vara Kyrka - men inte bara i ord. Våga gestalta Kyrkan lokalt. Här bränns det nu. Vi löper risken att så betona församlingen att vi glömmer Kyrkan. På ett viktigt sätt är det en framgång när man talar allvarligt om församlingen. Församlingen är den grundläggande enheten i Svenska kyrkan, heter det numera. Och man kan inte tänka sig en församling utan att den firar gudstjänst, d v s utan att evangeliet förkunnas och sakramenten förvaltas. De heligas samfund får en lokal utgestaltning. Det kan tyckas vara ett bönesvar för dem som i pastoraltelogiska arbeten talat om den gudstjänstfirande församlingen. Men alldeles riktigt är det ju inte. När jag blev präst i

Kalmar för 16 år sedan, skickades jag till Norrliden. Där fanns ingen församling. Där fanns en gjord distriktsindelning. - Jobba där, sa prosten. Det fanns en källarlokal som prosten invigt för att man skulle kunna fira gudstjänst i den. Men egentligen var den hyrd av SKS som studielokal, och församlingen fick haka på deras hyresavtal. När vaktmästaren i Domkyrkan snickrat ihop ett altare bar vi dit det - och efterhand hade vi burit dit både textilier och kyrksilver. Under tiden hade vi budat folk - skrivit brev och skickat. Innan det fanns en församling i gudstjänstlokalen, fanns förstås Kyrkan. I det jag arbetat med har det varit tydligt - tydligare än för andra. Men också om man blivit präst i en kyrka som stått på plats i 800 år hade likväl Kyrkan varit före församlingen. Den lokala församlingen lever ett liv tillsammans med andra församlingar och tillsammans med de heliga i allatider och med hela den himmelska härskaran. Och först när det står klart kan man betona hur avgörande viktig del i helheten som församlingen är.

Kring 1890 hette det "Världen kristnad i vår generation". Det var den internationella studentrörelsens motto. Det genomfördes inte. De stora orden löper risk att likt ballonger stiga högt och blåsa bort. Men den lokala enheten församling är oftast inte större än att dess territorium skulle kunna betraktas som ett missionsområde. Då ska den lokala församlingen - den lokala gudstjänstgemenskapen - rustas för att leva i mission i sitt område. Kristna världen med alla dess 5 miljarder verkar övermäktigt. Men 5000 i Norrliden ska väl ändå gå att ta sig an för församlingen? Då krävs medvetenheten om att vad den lokala gudstjänstgemenskapen står i är en världsvid gemenskap, en gemenskap som sträcker sig genom historien. De som just då bär evangelium förfogar inte över det. De är betrodna att föra stafetten ett litet stycke vidare. Och stafetten har kommit till dem efter våldsamma umbäranden. Somliga som fick evangeliet om hand betalade med sina liv. Så viktigt att inte slarva bort det som så många satsat så mycket för.

Jag tycker J B Metz, teologiprofessor i Münster, beskrivit vad en kristen församling är på ett lysande sätt, i boken *Zukunftsfähigkeit* (1987 s 155) - Framtidsduglig, alltså:

Den kristna församlingen är en minnes- och berättelsegemenskap samlad kring eukaristien i Jesu odelade efterföljd.

Kanske låter det pampigare på tyska - men nog har Metz fått med mycket som är viktigt. Och han gör det med annorlunda ord. En minnes- berättelsegemenskap betyder bibel- och bekännelsetrogen gemenskap. Men Metz pekar på ordens viktiga innehåll. Det är en minnesgemenskap som lever genom att berätta. Vi minns tillsammans genom att berätta tillsammans, bruka Ordet och erfarenheterna av Ordet. Tappar församlingen bort de kollektiva minnena eller förtränger dem eller kortar av det man just då tycker vara oviktigt bryter man gemenskapen. Och vi skulle utmanas att minnas med varandra och berätta för varandra mycket mer. Bibelstudieväckelsen försvann i 50-talets händelser. Få församlingar är nu så konstruerade att de fungerar som levande minnes-och berättelsegemenskaper.

Den kristna församlingen är samlad kring eukaristien. Det må vara att Svenska kyrkan på bestämda punkter blivit fattigare. När det gäller nattvardslivet har hon blivit rikare. Men utmaningen är icke ett utslag av hög kyrklighet. Den står på alldeles egna ben. Varför har programmet om söndaglig mässa som församlingens gemensamma gudstjänst inte genomförts? Tror någon på allvar att det blir väckelse i Svenska kyrkan om inte nattvarden firas - ofta och för att vi ska få ta emot Herren Kristus? Och våga fövärna att nattvard firas med bröd och vin.

Det handlar om efterföljelsen. Den odelade. Livet helt åt Gud, alltså. Och just då och därför ett liv i Jesu efterföljd. Om viktiga frågor i livet - miljö, fred, rättvisa, jämlikhet och mycket, mycket annat - lämnas bort till entusiastiska grupper, medan de som lever i minnes- och berättelsegemenskapen och firar nattvard inte bryr sig - då kan man undra hur det är med Jesu efterföljd. Lika mycket som man kan undra hur det är med efterföljden om de kristna säger just det alla andra säger. Och ett liv i efterföljd måste då för de kristna bli ett liv i bot - för att citera en annan tysk doktor - nämligen Martin Luther. Har jag nu tillräckligt påmint om att det kristna livet levs lokalt men i en stor gemenskap genom seklerna och länderna?

Då ska jag gå över till att påminna om människorna. Våga vara Kyrka är att våga ta människor på allvar. Här är den vanligaste kyrklighetens stora svaghet. Den tror att man tar folk på allvar när man gör som folk vill. De är dock att välja den lättaste vägen - den väg som aldrig gör att man möts som människor. Ta på allvar betyder i stället att samtala - och undervisa. Samtala kan vi göra och behöver vi göra för att fördjupa våra erfarenheter av vad det är att vara människa. Undervisa behöver vi göra för att berätta vad som avslöjats för oss - alltså vad uppenbarelsen går ut på. Och här tycks vi inte våga mycket. Var har vi undervisningsmaterialet för vanligt

folk? Kom inte med katekesen - den var en gång folkboken men är det inte längre och kan inte vara det. Men ingen har arbetat med nytt material som gör tron trolig. Inte i den officiella kyrkligheten i alla fall. Bo Giertz och Erik Petré är att betrakta som undantag. Är inte situationen smått fantastisk - vi har inga organ som kan rusta lekfolket för teologisk reflektion. Vi har inte heller en sådan prästutbildning at våra teologer står rustade - Sverige har den sämsta prästutbildningen i varje fall bland jämförbara länder. Man kan klaga - med rätta. Man kan också analysera problemet och söka lösningar. Till analysen hör nog det beska konstaterandet att här tar man inte människor på allvar. En kyrk som våga göra det undervisar och producerar material för alla olika nivåer a mänsklig reflektion. Och den sortens kyrka lever i en ständig dialog med människor, kanske i en särskilt spänstig dialog med dem som inte tror alls. Varför muttra så mycket om detta? Vi har ju en bekännelsekommitté. Det har vi. Och det var bra att Ludvig Jönsson slogs för en sådan. Han syftade till att bekänna för vår tids människor och på ett sådant språk och med sådana uttrycksformer att människor kan förstå. Till detta finns väl inga invändningar - om man bortser från att vår Kyrka knappas tycks så teologiskt rustad och så rustad med material från människor att uppgiften ter sig riktigt lättlost. Det kyrkliga etablissemang utgörs ju pinsamt ofta av sådant folk som inte har varit teologer i församlingstjänst och i nära möte med människors vardag. De talar för konstruerade människor, pappersfolk, skrivbordsprodukter. Och just därför muttra. När saker och ting inte fungerar i det officiella kyrkolivet så står arbetsuppgifterna kvar. Bli de inte utförda i apparaten kyrkan så måste den breda rörelse till vilken också denna organisation hör finna former och medel för att lösa uppgiften själva.

Och då har jag kommit till ännu ett uppmuntrande tema. Våga vara Kyrka och våga se systemets svagheter. På avstånd tycks det kyrkliga systemet så gigantiskt. Stora resurser tycks det ha. Där samlas man till väldiga kongresser i riksdagshuset varje år och det kostar sju miljoner. Många anställda finns i de rikskyrkliga organen. Och nu ska stiftsorganisationen byggas ut. Befordran vinnes och belöningar utdelas därmed av dem som har makten. Och många av dem som självklart och troget varit med att bygga Svenska Kyrkan står utanför. Klart att myter kan uppkomma om hela systemet. Men ni borde kunna se dess svagheter. Inte för att fnissa och vara elaka utan för att förstå och formulera - gestalta - alternativ. Den kyrka många av oss ägnar våra liv är en koloss, men en koloss på lerböter. Det behövs nu människor som vågar se detta och som vill göra något bättre av det som nu är. Vi behöver uppmuntra varandra till att inse varför somligt går snett och måste gå snett. Och här har vi många bundsförvanter. Det går att veta att det kritikerna sagt visar sig slå in. Att våga vara Kyrka i detta land är att våga föra fram sin kritik - och visionerna. Kallelserna är dubbel. För nu behöver vi människor som också vågar se Kyrkans rikedomar.

Gnällspikar göre sig alltså inte besvär. Varför ska de klaga som befinner sig i minoritet? Är man inte i väldigt gott sällskap om man läser Skriften och ber från ett underläge? Är det inte det vanliga perspektivet och t o m det nödvändiga perspektivet om andliga rikedomar ska avvinnas? Har inte alltid minoriteten just de resurser som majoriteten avundas? Minoriteten just kan våga sig på att ha en uppfattning och stå för den. Majoriteten har det betydligt värre. Den hamnar så lätt i maktmissbruk. Och den hamnar så lätt i beroenden. I detta land firar inte så många procent högmässa en söndag. Ska man hamna i det kyrksammaste stiftet får man ta sig till Växjö stift med 3,1 % kyrkogång. I denna lilla skara kan åsikterna i någon fråga delas. Arma majoritet i den lilla skaran som får allmänheten på sin sida. Tänk en sådan olycka om man blir överens med 97 % av svenska folket om hur Kyrkans ämbete ska gestaltas - men sedan inser att man i övrigt inte är ense - om vem Gud är, om vem Jesus är, om vem den Helige Ande är, om vad Kyrkan är till för, ja, inte ens ense om Gud finns. En dam hävdade mycket bestämt, att människan uppfunnit Gud. Människan gör religionen. Det är den irreligiösa kritikens fundament, säger Karl Marx. Arma majoritet som i kampen för Guds rike får sådana bundsförvanter. Men den minoritet som tar uppgiften på sig att hålla fram Kyrkans rikedomar, att påminna om minnes- och berättelsegemenskapens international, är att gratulera.

Dock kan det inte sluta med gratulationer. Det måste sluta med utmaningen. Att våga vara Kyrka är att våga tro att Gud vill något med Svenska kyrkan. Jag tror att de som i olika frikyrkliga sammanhang burit fram andliga budskap har rätt. Det blir ingen väckelse om den inte bryter fram i och genom Svenska kyrkan. Och argumentet är enkelt - och klassiskt. En parafra. Så många böners och tårars Kyrka kan inte gå förlorad. Det finns en listighet i argumentet. Det innehåller den illistiga frågan om dina böner och dina tårar för denna Kyrka. Till Kyrkans verkliga resurser hör hennes ledsna medlemmars förböner och deras ängslan.

Skeenden gestaltas inte bara utifrån yttre makt eller inflytelserika positioner. Det finns en

förblivande poäng i mottot att hellre ha 10.000 beväpnade ryttare mot sig än en enda allvarlig bedjare. Och det finns ett stort mått osäkerhet när vi ska besvara frågan varför Gud låtit Svenska kyrkan hamna där hon nu är. Var det för att lära dig tro? Var det för att lära dig be? Var det för att lära dig att Kyrkan är beroende av en ensam - av Gud?

Men vill Gud något med Svenska kyrkan? Somliga svarar att reformationen kanske i sin tid var nödvändig - men efter 400 år är den tömd på kraft. Det kan väl ändå på många sätt både bejakas och bestridas. Reformationsglädjen är inte så stor. Inte heller den teologiska medvetenheten. Men samtidigt ser vi hur många av reformatorernas 400 år gamla krav bejakas. Vi kan inte välja vår historia och behöver därför inte skämmas över den. Om man däremot förnyar sitt kunnande om reformatorerna och deras rop till den kyrkliga hierarkin kan nya lärdomar hämtas. Ekumeniskt viktiga. Martin Luther var dock katolik. En reformatorisk kyrka står i en samtalsförpliktelse med den romersk-katolska kyrkan. Jag menar arbetsuppgiften bestå i ett förnyat studium i vad som var reformationen i Sverige. Då har det kanske en poäng med sig att det som blev reformation i Sverige blev protestantism i Tyskland liksom i Danmark och Norge - d v s också i delar av det som nu är Sverige: delar av Härnösands stift, Lunds och Göteborgs. Kanske är vi från 1500-talet inte överens i allt? Och nu är det viktigt att värna Svenska kyrkans katolska arv, d v s det som är hennes reformatoriska upptäckt. Den som så gör får vare sig problem med fader Luther eller Confessio Augustana. Just därför konverterar vi inte heller.

Andra säger sig vilja Andens liv och glädje i Gud. Då blir vi som lever i en reformatorisk kyrkotradition nästan lite uppslupna. Svärmeandar, säger vi. Men lika intressant är att se en teologi som är de snabba klippens andlighet. Det är en teologi som passar för en tid när man gör snabba klipp också på börserna. Det är en amerikaniserad effektivitet också över detta. Alltså går man till egna samfund. Men också här återstår utmaningen. Erfarenheten av Anden behöver föras in i Kyrkan - för Kyrkans skull och för dess egen. Och vi är rikt rustade med en själavårdstradition som står på vakt om människan. Nådens ordning och dess saklighet är just det som behövs i denna sorts längtanstider. Just därför går vi inte till något amerikaniserat samfund. Gud har lagt rikedomerna här. Och det medvetna kyrkfolket utmanas att ta rikedomerna till vara.

Men ändå? Vad ska vi säga om framtiden? Vi ska citera kyrkoherden och kontraktsprosten Olle Ekman som gjorde en viktig felsägning i somras, en felsägning som jag med glädje citerar. Vi talade om Kyrkans arbetssituation och prosten tänkte konstatera att vi nu lever i en efterkristen tid. Men han sa fel. Han sa: - Vi får inte glömma att vi lever i en förkristen tid. Jag tror att det är en profetisk felsägning. Och jag har funderat rätt ofta över den sedan i somras. Aldrig har väl denna kyrka varit så rustad i det yttre för sitt arbete. Det ena välhållna kyrkorummets efter det andra avlöses av rikt rustade församlingsshem och expeditioner. En mängd medarbetare håller sig församlingarna med. Där finns nu en diakonissa, en församlingsassistent, en husmor, en vaktmästare och en präst, kanske. Vi kan - med lite tur - få en stiftsorganisation som fungerar bättre än den nuvarande. Vi har dock numera en kyrklig central styrelse - också om kritiken måste vara hård när det gäller det s k kyrkomötets konstruktion. Men ska det bli liv i dessa former duger inte en gängse urvattnad, historielös teologi. Det är den eukaristiska minnes- och berättelsegemenskapen som måste komma till tals om tron ska bryta igenom - den tro som vågar tala om Guds underbara gärningar men som också vågar tala stort om människan, trons människa. Därför har människor i denna rörelse i Kyrkan lik som alla hennes oppositionella livsrörelser ett oerhört ansvar att tala tron så att den kan bli trodd. Just den som vill värna bekännelsen, just den kastar sig glad in i arbetet att uttrycka det som bekänns för vår tids människor - i glad aning om att detta är en förkristen tid.

Allt tillhör er - Paulus, Apollos och Kefas, hela världen, liv och död, nutid och framtid, allt är ert. Jag blir så trött på den kyrkliga gnälligheten. Den är otro.

Allt tillhör er. Hela världen. Det är ett bra ord att meditera över när ni åker hem och en livshållning att förverkliga därhemma.